

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 21Ps/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313212575
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Tučková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5313212575.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Gabrielou Tučkovou v právnej veci nesvojprávnej:

S.

trvale bytom X. zastúpená opatrovníkom: P., v konaní o vrátenie spôsobilosti na právne úkony

r o z h o d o l :

Súd návrh z a m i e t a .

U p ú š ť a s a od doručenia rozsudku nesvojprávnej.

Štát n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Nesvojprávna podala dňa 29.11.2013 na Okresný súd Čadca návrh, ktorým žiadala vrátenie spôsobilosti na právne úkony. Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že je držiteľkou preukazu ZŤP. Na návrh sestry bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Nesvojprávna je v súčasnosti natrvalo umiestnená v zariadení, kde sa pravidelne podrobuje medikamentóznej liečbe pod stálym lekárskeym dohľadom. Jej zdravotný stav je zlepšený, je schopná jednoznačne a presne rozpoznať reálne skutočnosti, ovládať svoje chovanie a správanie a následky svojho konania. Navrhovateľka je schopná samostatného spôsobu života, je schopná sama sa postarať o svoje potreby a to materiálne aj zdravotne. Práve život v uzavretej komunite s prísnyim denným režimom s maximálnym obmedzením styku

s okolitým svetom je pre nesvojprávnu veľmi frustrujúci, psychicky náročný, obmedzujúci a má veľmi nepriaznivý vplyv na jej osobu.

Okresný súd Čadca uznesením č.k. 9Ps/2/2013-4 zo dňa 14.03.2014 právoplatným a vykonateľným dňa 22.05.2014 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Žilina. Vec bola na tunajší súd prijatá dňa 19.06.2014.

Opatrovník sa vyjadril k návrhu svojím podaním, ktoré bolo na tunajší súd doručené dňa 16.07.2014. Z vyjadrenia vyplynul záver, že nesvojprávna je osoba s trvale postihnutým zdravotným stavom, je u nej potrebná starostlivosť druhej osoby, nevie sa o seba postarať (o svoje a zdravotné problémy), nevie

hospodáriť s peniazmi, nie je schopná uzatvárať právne zmluvy. Okresný súd Čadca ju rozsudkom č.k. 7NcP/11/2003 - 95 zo dňa 14.08.2007 právoplatným dňa 20.09.2007 pozbavil spôsobilosti na právne úkony a ustanovil opatrovníka. Do súčasnosti u nesvojprávnej nenastala žiadna zmena k lepšiemu. Z dôvodu jej porúch správania a iných psychických a duševných onemocnení, ktoré sú uvedené v zdravotnej dokumentácii ako aj v znaleckom posudku vyhotovenom dňa 15.06.2007 lekárom - Stellou Koniarovou, jej bola stanovená vhodná liečba s upokojujúcim účinkom, aby sa predišlo jej poruchám správania. Nie je pravda, že sa nesvojprávna pravidelne v DSS Turie podrobuje medikamentózne liečbe, užíva len jeden druh lieku a ten jej bol už v roku 2005 doporučený užívať jej ambulantným psychiatrom v Čadci. Nesvojprávna nie je schopná jednoznačne a presne rozpoznať reálne skutočnosti a ich následky, nevie ovládať svoje chovanie a správanie a následky svojho konania. Opatrovníčka nesúhlasí s vrátením spôsobilosti na právne úkony. Ak by k tomu prišlo, spôsobilosť by to nesvojprávnej morálny a sociálny úpadok s veľmi zlým následkom s možným ohrozením i jej života. Nesvojprávna vie byť svojím konaním nebezpečná pre seba i okolie. Opatrovník žiada návrh zamietnuť.

Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie uznesením č.k. 21Ps/15/2014-33 zo dňa 29.07.2014. Vyhotovením znaleckého posudku ustanovil MUDr. Stanislava Kollára, znalec z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria).

Súd sa oboznámil so znaleckým posudkom č. 82/2014 zo dňa 19.09.2014 MUDr. Stanislava Kollára, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácie, odvetvie psychiatria (liečebňa alkoholizmu a toxikománii, gerontopsychiatria), Žilina, ul. Dedinská č. 64/165. Znalec podrobne zhodnotil zdravotnú dokumentáciu S. a zhodnotil anamnestické údaje. V závere konštatoval, že vyšetovaná trpí závažnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle. Konkrétne ide o ľahký stupeň ľahkej duševnej zaostalosti a ťažkú zmiešanú poruchu osobnosti. Porucha sa u vyšetovanej konkrétne prejavuje ľahkým znížením intelektových schopností a abnormnou štruktúrou jej osobnosti, ktorá je zaostalá, simplexná, polymorfne abnormne štrukturovaná, emočne nestabilná, nezdržanlivá, dráždivá, impulzívna, konfliktogénna, so sklonom k skratkovému konaniu a primitívnym reakciám, negativizmu, vzťahovačnosti, zvýšene egocentrická, manipulatívna, s nízkou toleranciou záťaže, frustrácie a schopnosťou adaptácie, s nereálnymi aspiráciami, neprimeraným sebahodnotením, preceňovaním vlastných schopností a možností, nesamostatná, infantilná, naivná, dôverčivá, ovplyvniteľná, neschopná samostatného pohybu v širšej societe, neschopná predvídať nebezpečenstvo a odhadnúť riziko, s opakovanými dekompenzáciami v záťažových situáciách. K svojmu stavu je nekritická. Vyšetovaná je v dôsledku tejto duševnej poruchy nesamostatná, je odkázaná na trvalý dozor a usmerňovanie druhými osobami. V dôsledku duševnej poruchy nie je schopná samostatne vykonávať vážnejšie životné rozhodnutia, samostatne hospodáriť s financiami a nakladať s majetkom, samostatne vybavovať svoje osobné a úradné záležitosti, primerane vystupovať pred úradmi, orgánmi verejnej moci a podobne. Aktuálny stav vyšetovanej je oproti minulosti zlepšený (duševná porucha trvá, ale je kompenzovaná), avšak výlučnou príčinou tohto zlepšenia je práve nedobrovoľný pobyt v odborne spôsobilom a kvalitnom chránenom prostredí. Porucha má za následok, že vyšetovaná nie je schopná robiť právne úkony. Vyšetovanú nie je možné účelne vypočuť a doručovať písomnosti.

Na pojednávaní konanom dňa 24.11.2014 bol prítomný znalec. Opatrovník sa pojednávania nezúčastnil, predvolanie mu bolo doručené riadnym spôsobom. Z účasti na pojednávaní sa ospravedlnil, nežiadal, aby súd pojednávanie odročil. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom ustanoveného znalca, znaleckým posudkom, vyjadrením CSS TAU, Turie č. 296 o zdravotnom stave nesvojprávnej, rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 7NcP/11/2003 - 95 zo dňa 14.08.2007 právoplatným dňa 20.09.2007 a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 7NcP/11/2003 - 95 zo dňa 14.08.2007 právoplatným dňa 20.09.2007 bola S. pozbavená spôsobilosti na právne úkony a bol jej ustanovený opatrovník.

Znalec uviedol, že vypracoval znalecký posudok nikým neovplyvňovaný na základe zdravotnej dokumentácie a vlastného osobného vyšetrenia. Pridržiava sa záverov znaleckého posudku. Znalec nesúhlasil s vrátením spôsobilosti na právne úkony.

CSS Turie, v ktorom je nesvojprávna umiestnená uviedol, že vzhľadom na ochorenie nesvojprávnej, táto nie je schopná sama sa o seba postarať. Vrátením spôsobilosti na právne úkony sa bude nesvojprávna snažiť odísť zo zariadenia podporovaného bývania k priateľovi, kde nemá vytvorené podmienky na bývanie a život. Nedokáže zväziť a kontrolovať hospodárenie s finančnými prostriedkami bez dohľadu zodpovednej osoby a neustáleho usmerňovania. Je predpoklad, že bez dohľadu zdravotníckeho personálu nebude užívať lieky nevyhnutné pre užívanie pri psychickej chorobe, ktorá je v čiastočnej remisii a ochorenie bude recidivovať s ďalšími hospitalizáciami na psychiatrickom oddelení. Na základe uvedeného odporúčajú, aby zostala nesvojprávna aj naďalej pozbavená spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 186 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať i ten, kto bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Ak však súd jeho návrh zamietol a ak nemožno očakávať zlepšenie jeho stavu, môže súd rozhodnúť, že mu toto právo po primeraný čas, najdlhšie však po dobu jedného roka, nepatrí.

Podľa § 189 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), súd môže rozhodnúť, že upustí od doručenia rozhodnutia o spôsobilosti na právne úkony, ak by doručenie mohlo na adresáta pre jeho duševnú poruchu pôsobiť nepriaznivo alebo ak adresát nie je schopný význam rozhodnutia pochopiť.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vyšetrovaná stále trpí duševnou chorobou, ktorá nie je len prechodného charakteru, v dôsledku čoho nie je vôbec schopná robiť právne úkony. Počas jej pobytu v CSS Turie, kde je pod zdravotníckym dohľadom došlo k zlepšeniu jej stavu, avšak práve z dôvodu, že je pod neustálym dohľadom a nie je odkázaná sama na seba. V prípade, že by bola spôsobilosť na právne úkony vrátená je veľký predpoklad, že nesvojprávna prestane užívať lieky a opustí zariadenie s celodennou starostlivosťou, ktorá je pre nesvojprávnu nevyhnutná.

Na základe uvedeného súd jednoznačne dospel k záveru, že nie sú splnené predpoklady na vrátenie spôsobilosti na právne úkony, a preto návrh nesvojprávnej zamietol.

Vzhľadom na to, že vyšetrovaná nie je schopný pochopiť význam súdneho rozhodnutia, súd od doručenia rozsudku podľa § 189 O.s.p. upustil.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 191 ods. 1, prvá veta O.s.p., trovy konania platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 OSP (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený popisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom razítka a datované) tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.